

Věc: posudek vedoucího bakalářské práce Daniela Hendrycha s názvem *K pojetí mýtu u Rolanda Barthesa a Vladimíra Macury*.

autor posudku: doc. Mgr. Jakub Češka, Ph.D.

Téma, které ohlašuje název bakalářské práce, je rozhodně nosné, navíc se mu prozatím nikdo v českém literárně-teoretickém kontextu nevěnoval. Dále je třeba uvést, že volba tohoto tématu je čistě autorova. Takto rozvržená bakalářská práce má všechny předpoklady k tomu, aby aspirovala na nejvyšší hodnocení. Ovšem kromě prvotního nápadu je zapotřebí hodnotit také jeho provedení, to je o poznání slabší, než co název slibuje. Autor sice v jistém ohledu tematizuje teoretické a konceptuální předpoklady odlišných pojetí novodobých mýtů u Barthesa a Macury, ovšem nesoustředí se na ně cíleně a nevěnuje patřičnou pozornost jejich teoretickým předpokladům. Autor volí opatrnější taktiku postupného představování – nejprve pojetí mýtu obecně, dále jeho specifické uchopení u Barthesa, následně parafrázuje několik vybraných mytologií (kritérium pro jejich výběr je to, že obdobnou tematiku nachází také u Macury), posléze se věnuje mýtům socialismu, aby se teprve v poslední (čtvrté), a rozhodně nejzdařilejší kapitole práce dostal k ohlašovanému srovnávání. Pokud by autor nasadil již od počátku interpretační tón čtvrté kapitoly, aspiroval by svojí prací na známku výborně.

Opatrnou strategií svoji práci umísťuje nejlépe na hodnocení velmi dobře, čtvrtou kapitolou její hodnotu zvyšuje. První tři kapitoly můžeme označit jako přípravné, přičemž někdy se můžeme ptát, proč v nich některá témata autor vlastně probírá. Kupříkladu proč vysvětlovat tradiční pojetí mýtu, když na něj Roland Barthes nijak nenavazuje? Autor ne zrovna důsledně odkazuje na odbornou literaturu, práci by dále prospěly zkrácené bibliografické odkazy přímo v textu, namísto odkazování v poznámkách pod čarou. Zároveň by práci prospěla redakce (a to nejen s ohledem k nedůslednému odkazování, nýbrž také pokud jde o argumentační a stylovou čistotu práce).

Autor nejprve vybrané mýty parafrázuje (ve 2. a 3. kapitole), ovšem nejprve u Barthesa, teprve poté se věnuje Macurovi, což není zrovna šťastné. Proč neklást rozdílně pojímané mýty u Barthesa a u Macury rovnou vůči sobě?

Jak druhá, tak třetí kapitola začíná informativně chudým medailonkem o autorovi (ne zrovna přesným a přesvědčivým), který s tématem práce nemá nic společného, proto by bylo lépe se mu vyhnout.

Jak již jsem uvedl, čtvrtá kapitola představuje o poznání vyšší kvalitu, autorova kontrapozice socialistických a maloburžoazních mýtů je trefná, místy nepostrádá jistý humor (kupříkladu v pasáži o mandelince bramborové), ten však nijak neodvádí od sympatického interpretačního výkonu. První tři „povinné“ kapitoly nejsou zrovna poutavě napsány, ve čtvrté kapitole je poznat, že se autor interpretačně chytil. Ve čtvrté kapitole autor nabízí zřetelné a vyhraněné

teze, které můžeme chápat jako vyústění práce, v jistém ohledu by mohly stát namísto obligátního závěru. Stálo by za úvahu, zde nerozpracovat čtvrtou kapitolu a nenabídnout ji k publikaci odbornému periodiku.

Nyní pro ilustraci uvedu ještě několik dílčích příkladů:

V úvodu autor píše, že Barthes chce být kritikem řeči masové kultury (s. 4). Mohl by toto tvrzení doložit přímo z Barthesova díla?

Na s. 6 mluví autor o mýtu jako „obsažné formě“, co tím má na mysli?

Na s. 7 uvádí autor znaky masové komunikace, ovšem bez odkazu na literaturu.

Co to znamená konzumpce, a kdo je autorem tohoto konceptu? (s. 7)

Podrobuje Barthes kritice řeč masové kultury, nebo maloburžoazní společnost? (s. 8)

Autor uvádí, že přirozený jazyk se vyvíjel od promluvy k řeči? (s. 9) Je ale mezi promluvou a řečí nějaký rozdíl?

Na s. 19 autor ledabyly odkazuje, navíc medailonek o autorovi není zrovna přesný a přesvědčivý. Podobně je to s medailonkem na s. 31.

„Jestliže je žena příliš součástí soukromého prostoru domova, pak je – jak jsme viděli u Káni, ale jak můžeme pozorovat v jiných dobových textech (viz například báseň Milana Kundery *To není láska*).“ s. 38. Tato věta nekončí, mohl by autor vysvětlit, co jí chtěl říci a ilustrovat svoji myšlenku na básni *To není láska*?

Autor v závěru práce vynáší soud, který si nezadá s mýtickou promluvou: „Socialistický systém ve svém dogmatickém pojetí se nemohl radikálně redefinovat, což postupně vyústilo v jeho zánik.“ (s. 56)

Není v této charakteristice přítomen rys mýtické promluvy? Označení "dogmaticnost socialistického systému" potlačuje historičnost a multifokálnost konkrétní historické epochy. Emblematické uzavřenosti socialistické společnosti tak můžeme chápat jako jedno z mytémat, na němž stojí velké vyprávění o nutném zániku socialismu. Ovšem zanikl socialismus v Československu pouze proto, že se jednalo o uzavřený systém?

Práci hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze 29.5. 2016.

doc. Mgr. Jakub Češka, Ph.D.